

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken i Västmanlands län

2019 - 2021

LÄNSSTYRELSENS RAPPORTSERIE

Rapport 2019:02

Titel: Plan för tillsynsvägledning enligt miljöbalken i Västmanlands län 2019–2021
Huvudförfattare: Mikael Wulff, Avdelningen för miljö
Medförfattare: Lena Strömvall, Avdelningen för naturvård

Länsstyrelsen i Västmanlands län
503-604-19

Förord

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska länsstyrelser och berörda centrala myndigheter ha planer för sin tillsynsvägledning. Planerna ska omfatta en period om tre år. De ska ses över vid behov, minst en gång varje år. Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning.

Länsstyrelsen ska ge tillsynsvägledning till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet, vilka i regel är kommunernas miljökontor och/eller byggnadskontor. Planen för tillsynsvägledning i Västmanlands län 2019–2021 omfattar de kapitel i miljöbalken där avdelningarna för miljö respektive naturvård inom Länsstyrelsen har huvudansvar för vägledningen. Planen ska vara ett långsiktigt planeringsunderlag och ge en övergripande struktur för vägledningen. För 2019 är tillsynsvägledningen detaljplanerad, medan planen för övriga två år endast anger övergripande ramar.

Planen består av två delar - bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder samt planerad tillsynsvägledning 2019–2021.

Tillsynsvägledningen grundar sig på en nära samverkan mellan länets operativa tillsynsmyndigheter och Länsstyrelsen.

Västerås 4 mars 2019

Ulrica Gradin
Länsråd

Ina Barkskog
Bitr. chef för Avdelningen för miljö

Johan Wretenberg
Chef för Avdelningen för naturvård

Innehåll

1	Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder.....	4
1.1	Miljötillsynsförordningen.....	4
1.2	Syfte med tillsynsvägledning.....	4
1.3	Tillsynsvägledningsplan för Västmanlands län.....	5
1.4	Styrande dokument.....	5
1.4.1	Regeringens regleringsbrev för länsstyrelserna.....	6
1.5	De operativa tillsynsmyndigheternas behov.....	7
1.6	Prioriteringsgrunder.....	7
1.7	Samverkan med andra tillsynsvägledande myndigheter.....	7
1.8	Samverkan mot miljöbrott.....	8
1.9	Allmän beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter.....	9
1.9.1	Nationella projekt.....	9
1.9.2	Länsprojekt.....	9
1.9.3	Samverkansträffar och samverkansgrupper.....	9
1.9.4	Handläggartäffar och utbildningar.....	9
1.9.5	Uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn.....	10
1.9.6	Övrig tillsynsvägledning.....	10
2	Planerad tillsynsvägledning 2019-2021.....	11
2.1	Översikt.....	11
2.2	Tillsynsprojekt.....	13
2.2.1	Tidplan.....	13
2.2.2	Länsprojekt under 2019.....	14
2.3	Samverkansträffar och samverkansgrupper.....	14
2.3.1	Samverkansträffar.....	14
2.3.2	Samverkansgrupper.....	14
2.4	Handläggartäffar och utbildningar.....	14
2.5	Uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn.....	15
2.6	Övrig tillsynsvägledning.....	15

1 Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder

1.1 Miljötillsynsförordningen

Länsstyrelsen ska enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ha en plan för sin tillsynsvägledning till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet. Planen ska omfatta en period om tre år. Den ska ses över vid behov, minst en gång varje år.

Enligt förordningen ska tillsynsvägledning omfatta tre huvudmoment:

- Stöd och rådgivning till de operativa tillsynsmyndigheterna
- Samordning av operativ tillsyn
- Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn

I förordningen anges också att Länsstyrelsen ska:

- Ge tillsynsvägledning i fråga om tillämpning av miljöbalken samt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar
- Ge kommunerna stöd för att utveckla tillsynen
- Aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning
- Verka för samarbete mellan polis, åklagare och operativa tillsynsmyndigheter för att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott.

1.2 Syfte med tillsynsvägledning

Det övergripande syftet med tillsynsvägledning är att skapa förutsättningar för en likvärdig och effektiv tillsyn som bidrar till att säkerställa miljöbalkens syfte.

Enligt Tillsyns- och föreskriftsrådet ska en god tillsynsvägledning vara planerad, koordinerad, tydlig, kommunikativ och tillgänglig.

Tillsynsvägledningen ska:

- Inriktas på de områden där störst miljönytta kan erhållas
- Erbjuder mötesplatser för samverkan och nätverksbyggande
- Skapar förutsättningar för likartade bedömningar i länet och höja kvaliteten på tillsynen
- Effektiviserar tillsynen även efter att tillsynsvägledningsaktiviteten är avslutad
- Ge inspiration
- Höja kompetensen hos både de operativa tillsynsmyndigheterna och Länsstyrelsen

Utöver den direkta tillsynsvägledning som Länsstyrelsen kan ge är det viktigt att stimulera de operativa tillsynsmyndigheterna till att på olika sätt samverka med varandra. Det är extra angeläget inom områden där Länsstyrelsen inte bedriver egen tillsyn och därför kan ha begränsad kompetens och/eller erfarenhet.

1.3 Tillsynsvägledningsplan för Västmanlands län

Tillsynsvägledningsplanen ska vara ett stöd för Länsstyrelsen att bedriva en planerad och behovsanpassad tillsynsvägledning. Vägledningen riktas mot de operativa tillsynsmyndigheterna i länet. Dessa är i regel kommunernas miljökontor och/eller byggkontor. I planen ska framgå prioritering och inriktning av Länsstyrelsens tillsynsvägledning under kommande tre år. För 2019 görs en detaljerad planering, medan planen för övriga två år mer översiktligt anger ramarna för tillsynsvägledningen.

Tillsynsvägledningsplanen består av två delar:

- 1) Bakgrund, strategi och prioriteringsgrunder
- 2) Planerad tillsynsvägledning 2019-2021

Planen omfattar tillsynsvägledning inom de områden i miljöbalken som Länsstyrelsen har vägledningsansvar för:

- Områdesskydd (7 kap.)
- Miljöfarlig verksamhet (9 kap.)
- Föroreningskadade områden (10 kap.)
- Samråd inför husbehovstäckter (12 kap.)
- Kemikalier (14 kap.)
- Avfall (15 kap.)
- Stängselgenombrott (26 kap.)

1.4 Styrande dokument

Följande dokument ligger till grund för Länsstyrelsens planering av tillsynsvägledningen:

- Miljöbalken och dess följdföreskrifter
- Sveriges miljömål
- Regeringens regleringsbrev för länsstyrelserna
- Gällande tillsynsvägledningsplaner från centrala myndigheter
- Åtgärdsprogram för Norra Östersjöns vattendistrikt 2016-2021
- Länets regionala program för avhjälpan av föroreningskador
- Naturvårdsverkets beslut om bidrag till arbetet med tillsyn och tillsynsvägledning inom arbetet med föroreningskador
- Tillsyns- och föreskriftsrådets kriterier för god tillsynsvägledning
- Behovsbedömning baserad på Länsstyrelsens enkät 2018 om de operativa tillsynsmyndigheternas behov av tillsynsvägledning 2019-2021.

1.4.1 Regeringens regleringsbrev för länsstyrelserna

I årets regleringsbrev anger regeringen följande särskilda uppdrag för länsstyrelsernas tillsynsvägledning:

Miljötillsyn (uppdrag 3.10 punkt 3 och 4)

Länsstyrelserna ska utifrån sitt ansvar för tillsyn av efterlevnaden av regleringen i miljöbalken bl.a. redovisa:

- vilka tillsynsvägledande insatser som har genomförts såväl när det gäller samordning, råd och stöd som uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn, i synnerhet tillsyn av avloppsanläggningar och enskilda avlopp, samt
- hur samverkan i programmet Miljösamverkan Sverige och regional miljösamverkan har bedrivits.

Redovisningen ska utformas på ett enhetligt sätt, och i dialog med Naturvårdsverket, samt, när det gäller avloppsanläggningar och enskilda avlopp, även med Havs- och vattenmyndigheten. Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2020. Resultatet av tillsynen och tillsynsvägledningen av avloppsanläggningar och enskilda avlopp ska även redovisas till Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2020.

Enskilda avlopp (uppdrag 3.11)

Länsstyrelserna ska, i syfte att öka åtgärdstakten, aktivt arbeta med tillsynsvägledning av enskilda avlopp enligt miljötillsynsförordningen. Arbetet ska prioriteras utifrån miljömässiga förhållanden. Länsstyrelserna ska göra detta genom att bl.a. ge vägledning i fråga om i vilka vattenförekomster åtgärder för att minska utsläppen från enskilda avlopp har störst betydelse i ett regionalt perspektiv. Länsstyrelserna ska redovisa eventuella behov av ytterligare tillsynsvägledande insatser för enskilda avlopp enligt miljötillsynsförordningen. Länsstyrelserna ska redovisa uppdraget till Havs- och vattenmyndigheten senast den 15 februari 2020.

Efterbehandling av förorenade områden (uppdrag 3.12)

Länsstyrelserna ska redovisa hur medel från anslaget 1:4 Sanering och återställning av förorenade områden under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård har använts och hur många objekt som är utredda respektive åtgärdade som ett resultat av tillsynen. Länsstyrelsen i Västerbottens län ska lämna en samlad redovisning till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2020.

Strandskydd (uppdrag 3.20)

Länsstyrelserna ska löpande registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet samt tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Uppgifterna ska efter årets utgång sammanställas i statistik som bl.a. visar hur många beslut om upphävanden och dispenser samt tillsynsbeslut som har fattats, fördelat på respektive kommun. Statistiken ska även visa för vilket ändamål besluten om upphävande fattats eller

för vilken åtgärd dispensen getts, och vilket särskilt skäl som angivits till grund för beslutet. Ändamålen med tillsynsbeslutet ska anges.

Länsstyrelserna ska även registrera uppgifter om kommunala beslut om dispens eller upphävande som överklagats eller som en länsstyrelse beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 § miljöbalken, samt om de tillsynsbeslut av kommunerna och länsstyrelserna som överklagats. Samtliga uppgifter ska redovisas till Naturvårdsverket senast den 15 februari 2020 i enlighet med myndighetens anvisningar.

1.5 De operativa tillsynsmyndigheternas behov

Som nämnts ovan skickade Länsstyrelsen 2018 en enkät till de operativa tillsynsmyndigheterna i länet för att identifiera deras behov av tillsynsvägledning enligt miljöbalken. Enkäten var webbaserad och avsåg vägledningsbehov under 2019–2021. Tillsynsmyndigheterna fick redovisa sina vägledningsbehov inom tio ämnesområden samt föreslå inriktning på länsgemensamma tillsynsprojekt. Enkäten gjordes i två steg, där steg 1 var en behovsinventering och steg 2 gav tillsynsmyndigheterna möjlighet att rangordna de förslag som inkommit i steg 1. Mer information finns i dokumentet Behovsbedömning 15 november 2018 (dnr. 503-3018-18).

1.6 Prioriteringsgrunder

Prioritering av vilken tillsynsvägledning som ska genomföras görs i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering och revidering av tillsynsvägledningsplanen. En avgörande begränsning för vad som kan anordnas är tillgängliga resurser.

Utgående från tillsynsvägledningens syfte, styrande dokument, de operativa myndigheternas behov och tillgängliga resurser avgör Länsstyrelsen vilka vägledningsaktiviteter som ska anordnas.

1.7 Samverkan med andra tillsynsvägledande myndigheter

Länsstyrelsen kommer att fortsätta att samverka med andra länsstyrelser inom tillsynsvägledningen. Fr.o.m. 2019 kommer länsstyrelserna i Uppsala, Gävleborg, Dalarna och Västmanland att via Skypemöten utbyta erfarenheter om planering och genomförande av tillsynsvägledning. För tillsynsvägledning om föreningsskadade områden samverkar länsstyrelserna i Dalarna, Gotland, Stockholm, Södermanland, Västmanland, Uppsala och Örebro ("Mälarlänen"). Fr.o.m. 2017 har de sju länen utvecklat och formaliserat sin gemensamma tillsynsvägledning.

Vägledningen inom förorenings-skadade områden ges i treårscykler, som följer momenten i efterbehandlingsprocessen – Initiering, Utredning och Åtgärd. Treårscykeln startar med en grundläggande utbildning i tillsyn av förorenings-skadade områden (GRUF). Under det första året erbjuds även utbildning om initiering av arbetet med en förorenings-skada. År två arrangeras utbildningar inom undersökningsfasen och år tre inom åtgärdsfasen. Efter tre år börjar cykeln om med ett nytt tillfälle med grundläggande utbildning och så vidare. Utöver Mälarsvågledningen kommer Länsstyrelsen även att erbjuda egna väglednings-aktiviteter.

Länsstyrelsen deltar på de årliga träffar som Folkhälsomyndigheten och Havs- och Vattenmyndigheten anordnar för länsstyrelserna.

1.8 Regional miljösamverkan

Vid länsstyrelsernas årsredovisning efterfrågar regeringen hur myndigheterna under året har bedrivit regional samverkan inom miljöområdet. I Västmanlands län samverkar Länsstyrelsen och kommunerna sedan många år tillbaka. Denna samverkan fanns redan innan miljöbalken infördes 1999. Med miljöbalken fick Länsstyrelsen dock ett uttalat uppdrag att ge tillsynsvägledning till länets operativa tillsynsmyndigheter. Inom ramen för tillsynsvägledningen har samverkan fortsatt att utvecklas och utökas. Länsstyrelsen redovisar årligen denna samverkan som regional miljösamverkan i årsredovisningen.

Genom åren har det i länet diskuterats ifall ett formellt samverkansorgan ska etableras för regional miljösamverkan, på samma sätt som i flera andra delar av landet. Vid regional miljösamverkan betalar deltagarna en medlemsavgift, vilken bl.a. finansierar en projektledare. Länsstyrelsen och kommunerna i länet har dock hittills bedömt att det redan finns en väl fungerande samverkan i länet, varför en formaliserad miljösamverkan inte skulle ge ett mervärde som motsvarar betald medlemsavgift.

Under 2017 erbjöd det nybildade samverkansorganet Miljösamverkan Uppsala län att även kommuner och länsstyrelser i närliggande län skulle kunna ansluta sig. Länsstyrelsen och kommunerna i länet för en löpande dialog om erbjudandet och är överens om att en förutsättning för deltagande är att alla kommuner i länet tackar ja. I annat fall slås nuvarande länsamverkan sönder. Frågan ifall kommunerna och Länsstyrelsen ska ansluta sig till Miljösamverkan Uppsala län diskuteras fortfarande när denna tillsynsvägledningsplan beslutas.

1.9 Samverkan mot miljöbrott

Enligt miljötillsynsförordningen har Länsstyrelsen ett särskilt uppdrag att verka för samarbete mellan polis, åklagare och operativa tillsynsmyndigheter för att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott. För detta ändamål finns en samverkansgrupp mot miljöbrott. I gruppen ingår representanter från Länsstyrelsen, Polismyndigheten, Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål samt de operativa tillsynsmyndigheterna. Samverkansgruppen

träffas 1–2 gånger per år för att diskutera aktuella frågor och förbereda den handläggartreff som regelbundet arrangeras.

1.10 Allmän beskrivning av tillsynsvägledningsaktiviteter

1.10.1 Nationella projekt

Många av de centrala myndigheterna driver nationella tillsynsprojekt. Projekten bidrar till gemensamma bedömningskriterier nationellt. Projekten är resurs-effektiva för Länsstyrelsen som ibland har rollen att förankra projekten regionalt. Länsstyrelsen sprider information om planerade projekt till länets operativa tillsynsmyndigheter.

Beroende på hur omfattande tillsynsvägledning som den centrala myndigheten erbjuder i projektet och deltagarintresset i länet, kan Länsstyrelsen välja att komplettera med regional vägledning. Det kan vara att anordna en träff för erfarenhetsutbyte under projekttiden eller att bilda en arbetsgrupp i länet som tar fram kompletterande skriftlig vägledning, t.ex. bedömningsgrunder och/eller checklistor.

1.10.2 Länsprojekt

Länsprojekt planeras, förbereds och genomförs gemensamt av de operativa tillsynsmyndigheterna och Länsstyrelsen. Projekten bidrar till kunskapsutbyte och effektivare tillsynsarbete.

För varje länsprojekt tillsätts en projektgrupp som ansvarar för att ta fram projektplan och projektmaterial (t.ex. bedömningsgrunder och checklistor). Ofta görs också en enkel utvärdering/sammanställning när projektet avslutas. Länsstyrelsen deltar normalt i projektgruppen och bidrar ofta med projektledning.

Miljökontoren i länet har uttryckt önskemål om att senast i slutet av september få förhandsinformation om planerade länsprojekt för kommande år. Detta för att kunna avsätta personalresurser i sin verksamhetsplanering.

1.10.3 Samverkansträffar och samverkansgrupper

För samverkan inom länet arrangerar Länsstyrelsen samverkansträffar. Syftet är att långsiktigt samordna, utveckla och förbättra tillsynen inom ett visst ämnesområde. Samverkansträffar arrangeras inom områden där det finns behov av kontinuerlig vägledning. Träffarna är öppna för alla handläggare som arbetar med en viss fråga. Träffarna bygger på att deltagarna är aktiva och delar med sig av sin kunskap och erfarenhet. Inom två områden sker samverkan genom samverkansgrupper med fasta deltagare. Det är miljöchefgruppen respektive samverkansgruppen mot miljöbrott.

1.10.4 Handläggartreffar och utbildningar

Handläggartreffar genomförs för olika branscher och ämnesområden där det finns ett fördjupat behov av kompetensutveckling. För handläggartreffar utgörs normalt ca 50 % av tiden av föreläsningar och resterande del kan bestå av diskussioner och

grupparbeten m.m. Handläggartäffar planeras årsvis i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Utbildningar planeras inom områden där det finns ett behov av ytterligare kunskap. Under utbildningsdagar utgörs vanligtvis 100 % av tiden av föreläsningar. Utbildningar planeras årsvis i samband med Länsstyrelsens verksamhetsplanering.

Workshop är en utbildningsform där föreläsningar har ett större inslag av diskussion och grupparbete. En workshop anordnas ofta i flera steg.

1.10.5 Uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn

I Länsstyrelsens tillsynsvägledning ingår även att följa upp och utvärdera de operativa tillsynsmyndigheternas tillsyn. I uppföljningen ingår bl.a. att granska myndighetens tillsynsplan, utredning av resursbehov för tillsyn samt tillgängliga resurser. Andra frågor som kan ingå i granskningen är t.ex. kommunens organisation, kompetensförsörjning samt vilken operativ tillsyn som har utförts på tillståndspliktiga verksamheter under det gångna året. Länsstyrelsen kan få underlag för uppföljning och utvärdering t.ex. via enkäter eller besök hos tillsynsmyndigheten.

Sedan 2015 skickar Naturvårdsverket ut en tillsynsenkät till alla operativa tillsynsmyndigheter i landet. Länsstyrelsen har tillgång till en sammanställning av enkätsvaren.

1.10.6 Övrig tillsynsvägledning

När Länsstyrelsen får frågor från de operativa tillsynsmyndigheterna ges tillsynsvägledning via telefon och e-post. Inom arbetet med föroreningsskadade områden ges stöd också i form av diskussionsmöten där Länsstyrelsen besöker ett miljökontor, s.k. kommundialog.

Som stöd för tillsynsvägledning och samverkan i länet finns en förteckning över länets miljö- och hälsoskyddshandläggare, polis, åklagare och smittskyddsläkare m.fl. Länsstyrelsen administrerar fem e-postnätverk för länets handläggare inom ämnesområdena hälsoskydd, miljöskydd, naturvård och strandskydd samt ett nätverk för miljöchefer. Under 2019 planerar Länsstyrelsen att skapa en Sharepoint för att samla tillsynsvägledningsmaterial m.m.

2 Planerad tillsynsvägledning 2019–2021

2.1 Översikt

Tabellen visar planerad tillsynsvägledning under 2019–2021. För tillsynsprojekt redovisas översiktligt även de projekt som arrangeras av centrala myndigheter enligt deras tillsynsvägledningsplaner. Detta för att ge en helhetsbild.

I tabellen används följande förkortningar för de myndigheter som arrangerar projekten:

EM = Energimyndigheten

KEMI = Kemikalieinspektionen

NV = Naturvårdsverket

JV = Jordbruksverket

LST = Länsstyrelserna

MSS = Miljösamverkan Sverige

2019	2020	2021
PROJEKT		
Tillsyn av varor i detaljhandeln - information om farliga ämnen i varor, bl.a. biocid-behandlade varor (KEMI, tillsyn utförs våren 2019)		Tillsyn av bekämpningsmedel i detaljhandeln (KEMI)
Tillsyn av bekämpningsmedel på golfbanor (NV, KEMI och JV, fortsätter från 2018)	Tillsyn om växtskyddsmedel inom jordbruk (JV och NV, tillsyn utförs hösten 2020)	Tillsyn av hästverksamheter (JV)
Tillsyn i fält gällande växtnäring och växtskyddsmedel med koppling till vatten (JV, NV och KEMI, tillsyn utförs hösten 2019)		
Energieffektivisering vid små och medel-stora företag (rådgivningsprojekt, EM och LST)		
Provtagning och flödesmätning på avloppsreningsverk. Utveckla metodstöd och genomföra tillsynskampanj (MSS, NV och LST)		
Länsprojekt om bostadstillsyn - ta fram en arbetsmetod för effektivare handläggning av klagomålsärenden i bostäder		
Länsprojekt om villkor och rutiner för små avlopp	Länsprojekt om villkor och rutiner för små avlopp	
Länsprojekt om tillsyn av strandskydd (tillsammans med miljökontoren i Arboga/Kungsör och Köping)	Länsprojekt om tillsyn av strandskydd (tillsammans med miljökontoren i Sala/Heby och Västerås)	Länsprojekt om tillsyn av strandskydd (tillsammans med miljökontoren i Skinnkatteberg och Fagersta/Norberg)

2019	2020	2021
SAMVERKANSTRÄFFAR/GRUPPER		
Föreningsskadade områden (en träff)	Föreningsskadade områden	Föreningsskadade områden
Små avlopp (två träffar)	Små avlopp	Små avlopp
Hälsoskydd (en träff)	Hälsoskydd	Hälsoskydd
Miljöskydd vid jordbruk (två träffar)	Miljöskydd vid jordbruk	Miljöskydd vid jordbruk
		Täkter
Avloppsreningsverk (två träffar)	Avloppsreningsverk	Avloppsreningsverk
Samverkansgruppen mot miljöbrott (en träff)	Samverkansgruppen mot miljöbrott	Samverkansgruppen mot miljöbrott
Miljöchefgruppen (två träffar)	Miljöchefgruppen	Miljöchefgruppen
Strandskydd (två träffar)	Strandskydd	Strandskydd
HANDLÄGGARTRÄFFAR OCH UTBILDNINGAR		
Mälarlänsutbildning om föreningsskadade områden (två dagar)	Mälarlänsutbildning om föreningsskadade områden	Mälarlänsutbildning om föreningsskadade områden
Utbildning inom åtgärdsfasen för föreningsskadade områden (två dagar)	Utbildning inom initieringsfasen för föreningsskadade områden	Utbildning inom utredningsfasen för föreningsskadade områden
	Utbildningsdag inom föreningsskadade områden	Utbildningsdag inom föreningsskadade områden
Handläggartäff om tillsyn på tillståndsprövad miljöfarlig verksamhet och IED-verksamhet		
Handläggartäff om miljöbrott	Handläggartäff om miljöbrott	Handläggartäff om miljöbrott
Utbildning om energitillsyn (halvdag)		
Workshop om energitillsyn (halvdag)		
Utbildning om motiverande samtal vid energitillsyn (två dagar)		
Länsträff för miljö- och hälsoskydd (arrangeras av Hallstahammars kommun)	Länsträff för miljö- och hälsoskydd (arrangeras av Köpings kommun)	Länsträff för miljö- och hälsoskydd (arrangeras av Sala/Heby kommun)
Strandskyddsutbildning (erbjuds kommunvis efter intresseanmälan)		
Kommunekologträffar (två träffar, arrangeras av kommunerna)	Kommunekologträffar (två träffar, arrangeras av kommunerna)	Kommunekologträffar (två träffar, arrangeras av kommunerna)
UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING		
Framtagande av strategi inför uppföljning och utvärdering år 2020-2022	Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn (kommunbesök)	Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn (kommunbesök)
ÖVRIGT		
Råd och stöd per telefon och e-post	Råd och stöd per telefon och e-post	Råd och stöd per telefon och e-post
Kommundialog inom förorenade områden (Arboga/Kungsör och Västerås)	Kommundialog inom förorenade områden (på initiativ av kommunerna)	Kommundialog inom förorenade områden (på initiativ av kommunerna)
Skapa Sharepoint för tillsynsvägledning		
E-postgrupper (uppdateras löpande)	E-postgrupper (uppdateras löpande)	E-postgrupper (uppdateras löpande)
Förteckning över länets handläggare inom miljöbalksområdet (en uppdatering per år)	Förteckning över länets handläggare inom miljöbalksområdet (en uppdatering per år)	Förteckning över länets handläggare inom miljöbalksområdet (en uppdatering per år)

2.2 Tillsynsprojekt

2.2.1 Tidplan

Tabellen visar tidplan för i nuläget kända nationella och regionala tillsynsprojekt under 2019–2021.

Förkortningar för arrangerande myndigheter – se ovan, avsnitt 2.1.

	2019				2020				2021			
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4
Tidplan för idag kända projekt	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4
Tillsyn av varor i detaljhandeln - information om farliga ämnen i varor, bl.a. biocidbehandlade varor (KEMI, tillsyn utförs våren 2019)	■	■										
Tillsyn av bekämpningsmedel på golfbanor (NV, KEMI och JV, fortsätter från 2018)	■	■										
Tillsyn i fält gällande växtnäring och växtskyddsmedel med koppling till vatten (JV, NV och KEMI, tillsyn utförs hösten 2019)			■	■								
Energieffektivisering vid små och medelstora företag (nationellt rådgivningsprojekt, EM och LST)	■	■										
Provtagning och flödesmätning på avloppsreningsverk. Utveckla metodstöd och genomföra tillsyn (nationellt projekt, MSS)	■	■	■	■								
Tillsyn om växtskyddsmedel inom jordbruk (JV och NV, tillsyn utförs hösten 2020)					■	■	■	■				
Tillsyn av bekämpningsmedel i detaljhandeln (KEMI)									■	■	■	■
Tillsyn av hästverksamhet (JV)									■	■	■	■
Länsprojekt om bostadstillsyn - ta fram en arbetsmetod för effektivare handläggning av klagomålsärenden i bostäder	■	■	■	■								
Länsprojekt om villkor och rutiner för små avlopp	■	■	■	■	■	■	■	■				
Länsprojekt om tillsyn av strandskydd (tillsynsbesök i två kommuner per år)		■	■			■	■			■	■	

2.2.2 Länsprojekt under 2019

Bostadstillsyn

Under 2019 kommer Länsstyrelsen och fem miljökontor att ingå i en arbetsgrupp med syfte att ta fram en mer effektiv och enhetlig metodik för att handlägga bostadsklagomål. Arbetsgruppen kommer även att studera hur förebyggande tillsyn kan bedrivas mot fastighetsägare.

Villkor och rutiner för små avlopp

Länsstyrelsen och intresserade miljökontor kommer 2019–2020 att bilda en arbetsgrupp för att diskutera hur villkor bör formuleras i tillstånd för små avlopp. Arbetsgruppen kommer bl.a. att ta fram exempel på funktionella och rättssäkra villkor för olika avloppslösningar.

Strandskyddstillsyn

Under 2019 fortsätter Länsstyrelsen sitt projekt om strandskyddstillsyn. I år utförs tillsyn tillsammans med miljökontoren i Arboga/Kungsör och Köpings kommuner.

2.3 Samverkansträffar och samverkansgrupper

Länsstyrelsen avser att arrangera följande samverkansträffar/grupper under 2019:

2.3.1 Samverkansträffar

- Föroreningsskadade områden (en träff)
- Små avlopp (två träffar)
- Miljöskydd vid jordbruk (två träffar)
- Hälsoskydd (en träff)
- Avloppsreningsverk (två träffar)
- Strandskydd (två träffar)

2.3.2 Samverkansgrupper

- Samverkansgruppen mot miljöbrott (en träff)
- Miljöchefgruppen (två träffar)

2.4 Handläggartäffar och utbildningar

Länsstyrelsen avser att arrangera följande handläggartäffar och utbildningar under 2019:

- Mälarlänsutbildning om föroreningsskadade områden (två dagar) *
- Utbildning inom åtgärdsfasen för föroreningsskadade områden (två dagar) *
- Handläggartäff om tillsyn på tillståndsprövad miljöfarlig verksamhet och IED-verksamhet
- Handläggartäff om miljöbrott

- Utbildningsdag om energitillsyn (halvdag)
- Workshop om energitillsyn (halvdag)
- Utbildning om motiverande samtal vid energitillsyn (två dagar)
- Länsträff om miljö- och hälsoskyddsfrågor (arrangeras av kommunerna, Länsstyrelsen deltar och informerar om aktuella frågor)
- Utbildningsdag om strandskyddstillsyn (erbjuds kommunvis till intresserade kommuner)
- Kommunekologträffar (arrangeras av kommunerna två gånger per år, Länsstyrelsen deltar och informerar om aktuella frågor).

*Arrangeras i samverkan med länsstyrelserna i Dalarna, Gotland, Stockholm, Södermanland, Uppsala och Örebro.

2.5 Uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn

Under 2018 slutförde Länsstyrelsen den uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa tillsyn som påbörjades 2015. Länsstyrelsen kommer under 2019 att ta fram en strategi inför uppföljning och utvärdering år 2020–2022.

2.6 Övrig tillsynsvägledning

Råd och stöd lämnas efter behov, framförallt via telefon och e-post.

Inom arbetet med föroreningsskadade områden ges stöd också i form av diskussionsmöten där Avdelningen för miljö besöker miljökontoren, s.k. kommundialog. Dessa möten görs på respektive kommuns initiativ.

Förteckningen över länets miljö- och hälsoskyddshandläggare, polis, åklagare och smittskyddsläkare m.fl. kommer att uppdateras vid ett tillfälle.

E-postnätverken för miljöchefer respektive handläggare inom hälsoskydd, miljöskydd, naturvård och strandskydd uppdateras löpande.

Länsstyrelsen planerar att under 2019 skapa en Sharepoint för att tillgängliggöra vägledningsmaterial och diskussionsforum m.m.

Ingår i Länsstyrelsens rapportserie
ISSN 0284 - 8813

Har du frågor eller önskar fler exemplar, kontakta
Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Tfn 010-224 90 00 | Fax 010-224 91 10 | E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/vastmanland